

HB 1697

AZ ERDŐ

AZ 1862-BEN ALÁPÍTOTT ERDÉSZETI LAPOK 117. ÉVFOLYAMA

1982. ÁPRILIS • XXXI. ÉVFOLYAM 4. SZÁM

T A R T A L O M

<i>Kalmár Lajos</i> : Cserések átalakítása a kárászi erdészet területén — — — — —	141
<i>Barsony Lajos</i> : Középfokú szakemberképzés és -továbbképzés Sopronban — — — — —	143
<i>Horváth Ferenc</i> : A Barcsi Erdészeti Szakközépiskola múltja, jelene és jövő tervei — — — — —	147
<i>Dr. Kolluentsz Ödön</i> : A fenyőmagvetéses erdőfelújítás értékelése — — — — —	149
<i>Dr. Bán István, Vidovszky Ferenc</i> : Számítógépes térképészeti munkák fejlesztése — — — — —	151
<i>Dr. Járó Zoltán</i> : Az akác termőhelyigénye és termesztése — — — — —	155
Természetes felújítás...? (<i>Tóth István</i>) — — — — —	157
Spessarti tanulságok (<i>Dr. Solymos Rezső, dr. Páll Miklós</i>) — — — — —	159
A termelőségvetkezeti erdőgazdálkodás géprendszerei (<i>Jérôme René</i>) — — — — —	164
Zalaegerszeg legrégebbi forrása (<i>Szakács László</i>) — — — — —	166
Állami gazdaságok nyárfatermesztési bemutatója (<i>Jérôme René</i>) — — — — —	169
<i>Lacza Tamás, dr. Szodfridt István</i> : Adalék a bugaci erdők történetéhez — — — — —	171
Az OEE budapesti helyi csoportja nyugdíjasokkal foglalkozó munkabizottsága tevékenységéről (<i>Höléczy Gézáné</i>) — — — — —	174
Erdőnevelési és faállomány-szerkezeti vizsgálatok Duna—Tisza közti akácokban (<i>Rédei Károly</i>) — — — — —	176
Erdőrendezési számítástechnika az NDK-ban (<i>Gál János</i>) — — — — —	179

Címkép: Gombatermelő aprítéksiló készítése a Kiskunhalasi Állami Gazdaságban

A hátulapon: Laskagombával bomlasztott gyérintési nyárfatuskó a Kiskunhalasi Állami Gazdaságban (Fotó: ERTI, *Michalovszky István* felvétele)

СО Д Е Р Ж А Н И Е

<i>Калмар Л.</i> : Реконструкция древостоев дуба чернильного в карасском лесничестве	141
<i>Баршонь Л.</i> : Среднее образование специалистов в г. Шопрон	143
<i>Хорват Ф.</i> : Прошлое, настоящее и планы Лесохозяйственного среднего учебного заведения в г. Барч	147
<i>Д-р Коллуентц Э.</i> : Оценка лесовозобновления посевом семян	149
<i>Д-р Бан И., Видовски Ф.</i> : Развитие картографических работ, проводимых вычислительными машинами	151
<i>Д-р Яро Э.</i> : Требования к местопроизрастанию и выращивание акации белой	155
<i>Д-р Шольмош Р., д-р Палл М.</i> : Спессартские уроки	159
<i>Лукач Л.</i> : Самый древний источник г. Залаегерсег	164
<i>Жером Р.</i> : Показ выращивания тополя в госхозах	169
<i>Редей К.</i> : Исследования по лесовыращиванию и структур древостоев	176
<i>Гал Й.</i> : Вычислительная техника лесоустройства в ГДР	179

C O N T E N T S

<i>Kalmár L.</i> : Conversion of Turkey oak stands on the territory of the forestry office Kárász	141
<i>Barsony L.</i> : Education of middle level forestry experts in Sopron	143
<i>Horváth F.</i> : Past, present and the future perspectives of the Forestry Secondary School in Barcs	147
<i>Kolluentsz Ö.</i> : Results of forest regeneration practices carried out by direct seeding of conifers	149
<i>Bán I. — Vidovszky F.</i> : Possibilities for the development of computerized cartography	151
<i>Járó Z.</i> : Site demands and growing conditions of black locust	155
<i>Solymos R. — Páll M.</i> : Lessons drawn from the Spessert forests	159
<i>Lukács L.</i> : The oldest spring of the town Zalaegerszeg	164
<i>Jerome R.</i> : On the demonstration of poplar growing conducted in the frame of state farms	169
<i>Rédei K.</i> : Investigations on tending and stand structure of black locust stands	176
<i>Gál J.</i> : Computer techniques serving the forest survey works in the Democratic Republic of Germany	179

A Z E R D Ő

Az Országos Erdészeti Egyesület kiadványa. Szerkeszti: dr. Solymos Rezső. A szerkesztőség címe: Budapest, II., Frankel Leó u. 44. Levélcím: Budapest, Pf.: 17., 1277. Kiadja: a Lapkiadó Vállalat, Budapest, Lenin krt. 9—11. Levélcím: Budapest, Pf.: 223., 1906. Felelős kiadó: Siklósi Norbert. Kapják: az Országos Erdészeti Egyesület tagjai, előfizethető még: a Posta Központi Hírlapiroda (Budapest, József nádor tér 1., 1900) és a lapterjesztéssel foglalkozó egyes postahivatalok útján. Előfizetési díj egy évre: 120.— Ft, félévre: 60.— Ft, egyes szám ára: 10.— Ft. Külföldön terjeszti: a „Kultúra” Könyv- és Hírlap-Külkereskedelmi Vállalat (Budapest, Pf.: 149. H—1389). Az évi előfizetés ára: 7 dollár.

Révai Nyomda, Egri Gyáregység, Eger. 82. 1034. Felelős vezető: Vilček János.

CSERESEK ÁTALAKÍTÁSA A KÁRÁSZI ERDÉSZET TERÜLETÉN

KALMÁR LAJOS

A tartamos erdőgazdálkodás alapvető követelménye, hogy az adott termőhelyen a legjobb minőséget és legnagyobb fatömeget adó faállományt neveljük fel. A megvalósítás folyamán törekedni kell arra, hogy a kitermelt erdők helyén legalább olyan, vagy egy fokkal jobb fafajösszetételű új erdő alakuljon ki, mint a megelőző volt.

A kárászi erdészet a Keleti-Mecsek Tájvédelmi Körzet része. Hegyvidéki erdészet. Területe 6340 ha, élőfakészlete 1,47 millió m³, folyónövedéke 6,7 m³/ha. A terület őshonos faállománytípusa a gyertyános tölgyes, kisebb területen a bükkös, mészkerülő kocsánytalan tölgyes és cseres—kocsánytalan tölgyes. Az összterület 27,4⁰/a tölgy, 15,5⁰/a cser, 24,8⁰/a bükk és 18,6⁰/a gyertyán, egyéb kemény 13,7⁰.

A véghasználatra besorolt állományok fafajmegoszlása jelentősen eltér az üzemtervi átlagtól: tölgy 19,9⁰%, cser 32,7⁰%, bükk 17,1⁰% és gyertyán 12,1⁰%. Az elmúlt évek során nagy kiterjedésű csereseket alakítottunk át tölgyes és bükkös állományokká a táblázat szerint.

A véghasználat végrehajtása néhány felújítóvágástól eltekintve, zömében tarvágással történt. A fakitermelést végző brigádok az összes, 3 cm átmérőnél vastagabb faanyagot feldolgozták. A visszamaradó ágrészeket összerakták és elégették. A vágástakarítás alapvető követelmény a további erdőművelési munkák elvégzéséhez.

Az elegyarány-százalék alakulása

Év	T	B	CS	GY	EK	H	A	FE
Véghasználati területen								
1976	20	12	48	10	1	—	8	1
1977	33	13	28	2	—	—	8	16
1978	42	9	42	3				4
1979	29	10	51	4			2	4
1980	25	16	51	4		1	2	1
Átlag	29	12	45	4	—	—	4	6

Véghasználati területen végzett erdősítés után

1976	50	5	28	6	—	—	6	5
1977	61	28	4	3		1	3	—
1978	80	9	8	3	—	—	—	—
1979	69	15	6	3	—	—	2	5
1980	56	21	—	—	—	—	2	21
Átlag	62	17	8	3	—	—	3	7

A tavaszi erdősítési időszak befejezéséig a márciusban kitermelt vágásterületet is beerdősítjük, így az összes első kivitelű erdősítés gyommentes pusztavágáson valósul meg, és a csemete a növekedésének kezdeti időszakában optimális feltételek között fejlődik. A gyomosodás általában június vége felé következik be. A véghasználat területeinek mintegy 30%-án foltokban újulat található. A fő fafajjal fel nem újult cseres és üres területeken a pótlás sorait rétegvonalak mentén, 10—15 m távolságra karóval megjelöljük. A sortávolság 2,20—2,40 m. Tőtávolság 80—100 cm. A felhasznált csemete 6000—8000 db/ha. A folyamatban levő erdősítésekben a szeder- és a cserjefoltokat évente lesarlózzuk. A lágyszárú növényzetet nem bolygatjuk. Ez, nagy tömege miatt, a fiatal csemetékét erőteljes növekedésre kényszeríti, részben pedig némi védelmet nyújt a vadkárosítás ellen.

Az erdősítések műszaki átadása után, befejezett erdőápolás címén, többször végzünk felszabadító tisztítást. Ennek elhagyása a gyertyán, a hárs és a cser fafajok eluralkodását eredményezné. Ennek a módszernek az alkalmazása átlag 59,7 ha/év véghasználati területen az alábbiakat eredményezte:

- A felújított vágásterületeken természetszerű mesterséges erdősítések és fiatalosok létesültek, az eredetileg őshonos kocsánytalan tölgy és bükk fő fafajokkal.
- Átalakításra került 150 ha olyan cseres terület, amelynek termőhelye alkalmas volt az értékesebb fafajok termesztésére.
- Az erdészetnek erdőfelújítási hátraléka nem képződött, a gyors tárgyévi pusztavágások erdősítésével a termőhely leromlása nem következett be.
- A vegyszeres gyomirtás mellőzésével a biológiai egyensúly eredeti állapotban fennmaradt.
- A bővített újratermelés a lehető legegyszerűbb módszerrel valósult meg.

A völgyekkel és mély árkokkal erősen szabdalt hegyvidéki erdeink felújítása számos módszer alkalmazását igényli. A felújítóvágás fafajcsere esetén, illetve terepadottságok miatt, sokszor nem alkalmazható. Ilyen terepen az ültető- és gödörfúró gépek kis hatáskörrel dolgoznak. Hosszú távon továbbra is nélkülözhetetlen az erdőművelő dolgozói létszám foglalkoztatása. Létszámuk sajnos a környező adottságok, üzemekhez viszonyított alacsony keresetek és nehéz munka miatt, egyre csökken. Megtartásuk csak jelentős béremeléssel és a munkakörülmények lényeges javításával volna lehetséges.

A lapban megjelent tanulmányok szerzői: *dr. Bán István* osztályvezető, ERSZ, Budapest; *Bársony Lajos* szakközépiskolai igazgató, Sopron; *Gál János* üzemtervező mérnök, ERSZ, Szombathely; *Horváth Ferenc* szakiskolai igazgató, Barcs; *dr. Járó Zoltán* főigazgató-h., ERTI, Budapest; *Jérome René* nyugdíjas, Budapest; *Kalmár Lajos* erdészvezető, Kárász; *dr. Kollwenz Ödön* nyugdíjas, Pécs; *Lacza Tamás* technikus, ERTI, Kecskemét; *Szakács László* ker. vez. erdész, Zalaegerszeg; *dr. Páll Miklós* osztályvezető, Zalai EFAG, Nagykanizsa; *Rédei Károly* tus. s. munkatárs), ERTI, Kecskemét; *dr. Solymos Rezső* tud. főosztályvezető, ERTI, Budapest; *dr. Szodri István* tud. főmunkatárs, ERTI, Kecskemét; *Tóth István* nyugdíjas, Vác; *Vidovszky Ferenc* főelőadó, MÉM EFH, Budapest.